

גלירנות לעירן בפרשת השבוע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ - סנה עסירית,
יו"ל ע"י מוסד חורה ותסכלה למכוורים ולנער
הסתדרות נסי מזרחי באמריקה

מהדורה מיוחדת בסביל הסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לחנוך ולתרבות חרדי בגולה.

פרק י"ב

תזריע (תשי"א)

א. מדברי המדרש:
ויקרא רבה תזריע י"ד: ר' לוי אמר: בנוהג שבעולם מפקיד אדם אצל חברו ארנקי
של כסף בחסאי ומחזיר לו ליטרא של זהב בפרהסיא, אינו מחזיק לו טובה? כך
הקבה"ו: מפקידין לו תבריות טפה לכלוכית בחסאי והקבה"ו מחזיר להם נפשות
מטובות שלמות בפרהסיא ואין זה טבח? הוי (איוב ל"ו) "אטא דעי למרחוק
ולפועלי אתן צדק!"...
- ר' לוי אומר אחר (מדרס אחר): בנוהג שבעולם אדם חבוט בבית האסורין ואין
כל ברית מטגחת עליו, בא אחד והתירו והוציאו מסם, אינו מחזיק לו טובה?
כך הולד: סרוי במעי אמו ובא הקבה"ו והתירו והוצאו מסם - אין זה טבח?
ר' אבא בר כהנא אמר: בנוהג שבעולם אם נוטל אדם ארנקי של מעות ונתן הפה
למטה אין המעות מתפזרות? והולד סרוי במעי אמו והקבה"ו מסמרו שלא יפול
וימות - אין זה טבח? הוי (איוב י') "הייתם וחסד עשית עמדי".
ר' אבא בר כהנא אמר: בנוהג שבעולם בהמה זו מהלכת רבוצה והולד נתון בתוך
מעיה כמין סק, והאטח הני מהלכת וקופה והולד נתון בתוך מעיה והקבה"ו מסמרו
שלא יפול וימות, הוי (איוב י'): "הייתם וחסד עשית עמדי".
תנחומא תזריע ג': אמר חז"ל: מעשה נסים עשה הקבה"ו עם האדם, אדם טהוא
נתון באמבטי יום אחד, נפשו מצירה עליו. והחנינוק הזה נתון במעי אמו ס'
חדשים ואין נפשו קניטה עליו. למח? טהקבה"ו עושה עמו מעשה נסים. ועל זה
אמר איוב (ל"ו): "אטא דעי למרחוק ולפועלי אתן צדק."
קונטרס אחרון ממדרס ילמדנו (בית המדרס לילעלנע חלק ו'): (ויקרא י"ב)
"אטח כי תזריע" זהו טאמר הכתוב (איוב י"ד א'): "אדם ילוד אטח" אדם רואה
עמוד נאה ואומר: "מה נאה עמוד זה ומה מטובה" וחברו אומר לו: "על העמוד
אתה תמוה? אלו ראית המחצב טחצב מסנו - היאך היית תמוה?"
וכן אדם רואה קורה גדולה ותמוה, וחברו אומר לו: אלו ראית אילן סממנו לוקחה
- היאך היית תמוה. ואם ראה אדם נאה נמטובה וקווצותיו חתולים הוא מטבחן,
חברו אומר לו: "לזה אתה מטבחן אילו ראית מאינו סומאה וסידרות (=דבר מאוס,
סחי) יצא, לא היית יכול להסתכל בו. נמצא האבן והעץ ימים מן האדם. סכן
עקביא בן מהללאל אומר: (אבות ג' א'): הסתכל בטלטה דברים ואין אנה בא לידו
עברה, דע, מאין באה ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון:
מאין באה? מטפה סרוחה..."

- מה ראו חז"ל לדרס דרסותיהם אלה בקטר לפרשתנו דוקא?
 - מה ההבדל בין מגמת דרסות ויקרא רבה והנחומא לבין הדרס ה"ילמדנו"?
 - מה הקסי בפסוק ב' בפרקנו הסתור? ע"י המדרס האחרון?
- ב. טעם קרבן היולדת
ספר החנוך: מטריט המצוה כדי שתתעורר מתוך הפעולה לחת הוראה לאל כ"ה,
שהצילה מחבלי יולדת שהוא דבר נס.
ר' ש.ר. הירש (תרגום מגרמנית): "כי תזריע" - זרע הוא גרגיר תהפראה של
הצמח. בראשית א' "עשב מזריע זרע" היינו פעולת הצמח לפריה ורביה למינו.
בתטאלה לבני אדם "זרע" הוא הבטוי הרגיל לסמן את הצאצאים ויוצאי ירכיהם
המקימים את המין האנוסי. - מתוך טבחרה התורה בין גבטוי "תזריע" הנמצא רק
בפרשת בראשית במטמעות פעולה לקיום מין הצומח, אנו למדים שגם פעולה האם
בהתהוות העובר מטתקטת רק כההליך פיסיוולוגי גרידא ומתוך המלה האחת הזאת
יתברר מוטג "הטומאה" שעליו ידבור כאן, מתמקיד הנסגב והנאצל ביותר, סכל
עחיד המין האנוסי מוטתת עליו ואטר סגולת האטה מוצאת בו את יעודה ותכליתה
- כל עמל גוף האם ועבודתו לסם האדם המתהווה בה - כולו אינו אלא תהליך
פיסי-טבעי בלבד. האדם מתרסק, מתהווה וגדל כצמח, זהסס המרוסם והנעלה סבלסון
בני אדם, - הסם "אם" - הוא הוא המזכיר לנו גם אה התהליך הפיסי-גסמי, טאינו
על פי בחירה - סל התהוותו סל ילוד האטה. יותר מכל מקום אחר מוטל כאן על
תורת הבחירה החפסית-מוסרית סל האדם בעל הדעת והבחירה להרים את נסה. וביחוד
סומה על האם-מתוך הרסם החי סל טעבודה לסבלות הצירים והחבלים סהטילו עליה
חוקי טבע פיסיים בעת מלוא יעודה הנסגב ביותר עלי אדמות-סומה עליה לחדס
בקרבה את המורעה סל רום מעלתה המוסרית ורק אחרי עבור לצמרי הרסם החוסני
זה, מותר לה לגטת מחדס אל הקדס סל מלוי חובותיה בגיל ורעדה אחרי הניאה
קרבנה לרגלי טובה להתמכר בלב טלם לתפסידה המוסדי העליון סל אטה ואם.
- מהו הקסי בקרבן היולדת טאותו מסתדל הירס לתרין?
 - הסבר את הטעם הניתן ע"י הירס!
 - הידועות לך עוד מצוות הניתנות להתבאר בדרך זו טבחר בה הירס כאן?
 - מהי חולסתו סל טעם ספר החנוך?